

Statsforvaltaren i Rogaland
Rolf Mikalsen
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Deres ref.: 2021/927

Vår ref.: 21/1000

Vår dato: 20.12.2021

Saksbehandler: Mari Pleym // Kontor for
hjelpemidler og levekår

Lovtolkning sosialtjenesteloven - diverse problemstillinger

Det vises til deres brev datert 10.02.21 der dere etterspør svar på diverse problemstillinger knyttet til fortolkning av sosialtjenesteloven. Vi beklager at det har tatt tid for oss å besvare henvendelsen.

Spørsmål 1) Vedrørende kreditt:

Dere etterspør en skriftlig tilbakemelding på spørsmål som har vært svart ut tidligere i forbindelse med videomøte. Spørsmålet er knyttet til saker der en bruker har valgt å betale gjeld/kreditt fremfor å dekke sine livsoppholdskostnader. Dere viser til det som tidligere ble diskutert, om at bruker ikke kan henvises til å oppta kreditt for å dekke livsoppholdsutgifter og at NAV i slike saker må forholde seg til at pengene ikke er tilgjengelig. Pengene kan imidlertid tas ut igjen uten at det gjøres en ny kredittavtale med banken. Forståelsen direktoratet har lagt til grunn, åpner slik dere ser det for en uredelig utnyttelse av systemet ved at brukere som er i stand til å forsørge seg selv kan velge å ta opp kreditt og overføre inntekten sin til en kredittlånkonto. Inntekten kan da ikke hensyntas i den økonomiske beregningen og bruker vil ha krav på økonomisk stønad til livsopphold.

Svar fra Arbeids- og velferdsdirektoratet:

Utgangspunktet er at man ikke kan henvises til å oppta kreditt for å dekke livsoppholdskostnader. Dersom bruker først har betalt avdrag eller midler inn til en kredittlånkonto, vil det ikke være mulighet til å vise til at man kan trekke disse ut igjen. Slik vi ser, vil dette være å henvise til å ta opp ny kreditt.

Det er et krav at midler til livsopphold skal brukes til omsøkt formål, og ikke til nedbetaling av gjeld. NAV-kontoret må likevel skal ta stilling til behovet her og- nå. Det er viktig at NAV-kontoret ved de situasjonene som blir beskrevet, vurderer aktuelle virkemidler, som foruten

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET // KONTOR FOR HJELPEMIDLER OG LEVEKÅR

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

opplysning, råd og veiledning, eksempelvis kan være stønad i form av varer og tjenester, også frivillig eller tvungen forvaltning (hvis vilkårene for dette er oppfylt).

Spørsmål 2) Vedrørende Brexit:

Dere spør hvilken betydning det har for britiske borgere sine rettigheter til økonomisk stønad at Storbritannia har gått ut av EU. Og om det er ulike regler for briter som kom til Norge før Brexit og etter.

Svar fra Arbeids- og velferdsdirektoratet:

Konsekvensen av at Storbritannia har gått ut av EU er at britiske søkere må behandles som tredjelandsborgere. Utgangspunktet er at britiske borgere nå må ha oppholdstillatelse for å ha lovlig opphold i Norge, og at NAV-kontorene derfor kan be om dette.

Hvorvidt en britisk borger har lovlig opphold, må avklares og dokumenteres tilsvarende andre tredjelandsborgere. Det vises til rundskrivets omtale av dokumentasjon av lovlig opphold. For øvrig vises til Utlendingsdirektoratet (UDI) sin informasjon på nett om britiske borgeres oppholdsstatus etter Brexit.

Det fremkommer der at det er gjort noen unntak fra krav om oppholdstillatelse for britiske borgere som hadde oppholdsrett i Norge ved utløpet av 31. desember 2020. Disse har rett til fortsatt opphold på samme vilkår som tidligere, men må fremme søknad om oppholdstillatelse innen 31. desember 2021. For disse brukerne vises det til de føringer knyttet til vurdering av opphold som fremgår av «Veileder for NAV-kontoret ved vurdering av lovlig opphold for EØS-borgere».

Hvis NAV-kontorene er usikre på hvorvidt den britiske borgeren må fremvise oppholdstillatelse eller kan oppholde seg ut året på bakgrunn av tidligere oppholdsrett, kan de kontakte UDI for å avklare hva som gjelder. Bruker bør i tilfellet være informert om dette.

For øvrig må det på sedvanlig vis, gjøres en vurdering knyttet til om en søker har fast bopel i riket.

Spørsmål 3) Vedrørende omvendt voldsalarm:

Dere viser til en økende problemstilling knyttet til ansvarsforhold i saker der bruker er pålagt en omvendt voldsalarm. Dere stiller spørsmål ved hvilken kommune som skal være ansvarlig i de tilfellene der en ikke kan oppholde seg i bostedskommunen. Er det bostedskommunen eller eventuelt den nye oppholdskommunen. Dere stiller også spørsmål ved hvordan en skal forholde seg til at en bruker ev eier bolig i bostedskommunen.

Svar fra Arbeids- og velferdsdirektoratet:

I utgangspunktet er det ikke gjort noen unntak fra oppholdskommunens ansvar, og følgelig

kunne en da legge til grunn at det er kommunen som vedkommende bruker til enhver tid oppholder seg i som er ansvarlig.

Vi vurderer det slik at det statsforvalteren beskriver, reiser flere spørsmål i forhold til ordningen med omvendt voldsalarm og ansvar etter sosialtjenesteloven. Vi vil derfor løfte dette til aktuelle myndigheter, og komme tilbake til dette senere.

Spørsmål 4) Vedrørende innfrielse av depositumsgaranti – et enkeltvedtak?

Dere skriver at dere heller til at en innfrielse/utbetaling av depositumsgaranti ikke er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 a, men en privatrettslig disposisjon. Dere ønsker avklaring av dette spørsmålet.

Svar fra Arbeids- og velferdsdirektoratet:

En beslutning om tildeling av økonomisk stønad i form av garanti, er et enkeltvedtak da det er beslutninger som er avgjørende for den enkeltes rettigheter og plikter jf. forvaltningsloven § 2a.

Det er vedtaket om tildeling av økonomisk stønad i form av garanti som skal angi de nærmere vilkår for garantien og ev konsekvenser hvis garantien innfris.

I likhet med dere, vurderer vi altså at en innfrielse/utbetaling av depositumsgaranti er en privatrettslig disposisjon.

Med hilsen

Tormod Moland
kontorsjef
Kontor for hjelpemidler og levekår

Mari Pleym
seniorrådgiver
Kontor for hjelpemidler og levekår

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Møre og Romsdal
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Statsforvalteren i Vestland

